

досягнень традиційної освіти а також цифрової технологічності дистанційного навчання.

Список використаних джерел.

1. Ляхощка Л.Л. Відкрита та дистанційна освіта: від теорії до практики // III Всеукраїнська електронна науково-практична конференція: збірник тез повідомлень. Київ, 2018. С. 12-18.
2. Романюк С. Розвиток освітніх систем в умовах євроінтеграційних трансформацій // Міжнародна науково-практична конференція: збірник тез повідомлень. Чернівці, 2021. С. 04-12.
3. Колот А.М. Екосистемність як імператив стійкого людиновимірного розвитку. Київ: КНЕУ ім. В.Гетьмана, 2024. 52с. (Препринт. КНЕУ ім. В.Гетьмана).
4. Праця XXI: філософія змін, виклики розвитку: монографія. Київ: КНЕУ, 2021. 427с.

*Сергій Потапенко, к.е.н, доцент,
кафедра системного аналізу та кібербезпеки*

ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В КОНТЕКСТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

Важливою вимогою сьогодення є забезпечення якісної університетської освіти за умови об'єктивно ускладненого доступу до засобів забезпечення навчального процесу – аудиторій, навчально-методичного обладнання, безпосередньої комунікації у системі «здобувач-викладач» тощо. Одним з методів задоволення означених потреб є застосування методів дистанційного навчання, яке зазнало широкого впровадження в Україні. Для багатьох університетів нашої держави дистанційна схема організації навчального процесу є чи не єдиним способом забезпечення процесу навчання, що задовольняє потреби студентів та підтримує діяльність навчальних закладів на рівні дотримання планових обсягів надання послуг навчання. Натомість, варто відмітити, що ставлення до дистанційної форми навчання, як такої, що відповідає вимогам часу, не є масово схвальним з боку суспільства, а іноді, у порівняння з традиційними формами навчання, відмічаються негативні риси навчання поза межами навчальної бази закладів освіти.

Той факт, що роль та значущість дистанційного навчання є важливою рисою сучасного життя, також опосередковано підтверджується зростанням зацікавленості даною проблематикою збоку багатьох науковців, що підтверджується науковими публікаціями кількість яких постійно зростає. Для того щоб визначити роль та місце технологій дистанційного навчання потребується визначення переваг та недоліків даного процесу, на чому, зазвичай, роблять акцент автори багатьох наукових публікацій.

Зокрема, цікавими є результати дослідження, які описані в [1]. Автори відмічають, що перевагами дистанційного навчання є його сучасність, прогресивність серед молоді, здатність до суттєвого зменшення витрат ресурсів, доступність широкому загалу. До недоліків автори відносять суттєву вимогу до якісного зв'язку, яку не завжди можна задовольнити на потрібному рівні; вимогу до наявності особистої обчислювальної техніки, яка не всім доступна; складність опанування програмних та апаратних засобів непідготовленими користувачами; наявність об'єктивних вимог щодо часових та фізіологічних норм використання обчислювальної техніки, які складно витримуються тощо. Важливим висновком є також необхідність класифікувати переваги та недоліки дистанційного навчання як з боку осіб, що навчаються так і з боку навчальних закладів та батьків.

У дослідженні [2] зазначено, що серед суттєвих переваг дистанційної форми навчання можна відмітити: можливість навчатися у будь-який час; можливість будувати індивідуальний графік навчання та обирати зручний час для цього; можливість навчатись або виконувати навчальні завдання у будь-якому місці; можливість навчатись без відриву від основного місця роботи, що актуально для здобувачів заочної форми навчання; можливість навчатись у самостійно обраному темпі та за індивідуально підібраним графіком; можливість активного використання електронних форм розповсюдження навчальних матеріалів – підручників, методичних вказівок, лекцій у вигляді електронних файлів, інтерактивних сторінок веб-сайтів, мультимедіа-матеріалів; мобільність процесу навчання; можливість доступу до навчального

процесу з важкодоступних місць якщо доступ до навчального закладу з об'єктивних причин ускладнений; індивідуальний характер процесу навчання; економічні міркування – вартість дистанційної форми навчання вважається нижчою на витрати на альтернативні форми тощо. Разом з цим відмічаються і недоліки дистанційної форми проведення занять, а саме: потреба у сильній мотивації з боку здобувача оскільки така форма передбачає великий обсяг самостійної роботи; віртуальні заняття не можуть якісно замінити традиційні форми проведення занять де відбувається безпосереднє спілкування з викладачем; складність розвитку комунікаційних навичок спілкування оскільки відсутній акцент на колективному спілкуванні; складність ідентифікації здобувачів під час організації та проведення різних форм контролю.

Зростання ролі самостійної роботи здобувачів також відмічено у [3], що характеризується великими обсягами навчального матеріалу та потреби у його самостійному опрацюванні. Також зазначається, що для забезпечення якості дистанційного навчання потребується наявність вмінь залучати різноманітні сучасні технічні та програмні засоби взаємодії з боку викладачів, що також потребує спеціальної підготовки та відповідного навчання. Основними недоліками дистанційного навчання відмічається складність проведення контролю знань та високі вимоги до надійності каналів зв'язку, що важко досягти у умовах ризиків перебоїв живлення або його планового відключення.

У дослідженні [4] серед основних переваг відмічається гнучкість методів дистанційного навчання, глобальність навчального процесу та незалежність від територіальних кордонів, розвиток досвіду індивідуального спілкування. Серед недоліків відмічається зростання витрат часу на забезпечення навчального процесу, проблема ідентифікації та академічної доброчесності.

Спираючись на результати аналізу публікацій можна стверджувати, що особливості сучасного життя нашої країни сформували особливі вимоги до організації навчального процесу і його дистанційна форма є своєрідною

відповіддю на поставлені виклики. Серед важливих висновків варто відмітити необхідність проведення класифікації ознак якості навчального процесу за дистанційною формою з точки зору здобувачів та їх батьків, з точки зору викладачів, а також цікавими можуть бути вимоги з боку роботодавців та держави, що важливо з точки зору як розвитку самої навчальної технології так і інтеграції університетської освіти в Україні до освітнього простору держав Європейського союзу.

Список використаних джерел

1. Переваги та недоліки дистанційного навчання / Транспортний сайт міста Вінниця. – Вінниця: 2022. – Режим доступу: <https://depo.vn.ua/news/perevagy-ta-nedoliky-dystanciynogo-navchannya> (дата звернення 11.04.2024)
2. Миронов Ю. Б., Миронова М. І. Переваги та недоліки дистанційного навчання / Кафедра менеджменту Львівського торговельно-економічного університету. – Львів. Режим доступу: <https://kerivnyk.info/perevahy-ta-nedoliky-dystantsijnogo-navchannya> (дата звернення 11.04.2024)
3. Коханська Т. В. Переваги та недоліки дистанційної освіти в умовах розвитку інформаційних технологій та телекомунікацій / Т. В. Коханська, Н. В. Ключникова // Проблеми використання інформаційних технологій у сфері освіти, науки та промисловості : 10-а міжнародна конференція, 30-31 січня 2013 р., Дніпропетровськ: - 2013. - С. 142-144.
4. Пройдакова Ж.Т. Переваги та недоліки дистанційного навчання / Виступ на засіданні педагогічної ради: - 2021. Режим доступу: <https://naurok.com.ua/perevagi-ta-nedoliki-distanciynogo-navchannya-255316.html> (дата звернення 11.04.2024)